

GUÍA DOCENTE DEL MASTER EN ENSEÑANZAS ARTÍSTICAS DE INTERPRETACIÓN E INVESTIGACIÓN DE LA MÚSICA

GUIA DOCENT DEL MASTER EN ENSENYANCES ARTÍSTICAS DE INTERPRETACIÓ E INVESTIGACIÓ DE LA MÚSICA

Curs /Curso

2025-2026

Nom de l'assignatura <i>Nombre de la asignatura</i> INSTRUMENT PRINCIPAL INSTRUMENTO PRINCIPAL
Instrument Instrumento PIANO

1.- Dades d'identificació de l'assignatura <i>Datos de identificación de la asignatura</i>
--

1.1. Dades generals de l'assignatura <i>Datos generales de la asignatura</i>			
Crèdits ECTS <i>Créditos ECTS</i>	18	Semestral/Anual <i>Semestral/Anual</i>	ANUAL
Centre <i>Centro</i>	Conservatori Superior de Música Óscar Esplá d'Alacant Conservatorio Superior de Música Óscar Esplá de Alicante		
Postgrado <i>Postgrau</i>	Màster en Ensenyaments Artístics d' Interpretació i Recerca de la Música Máster en Enseñanzas Artísticas de Interpretación e Investigación de la Música		
Instrument Instrumento PIANO			

1.- Dades d'identificació de l'assignatura <i>Datos de identificación de la asignatura</i>
--

1.2. Dades generals de l'assignatura <i>Datos generales de la asignatura</i>			
Crèdits ECTS <i>Créditos ECTS</i>	18	Semestral/Anual <i>Semestral/Anual</i>	ANUAL
Centre <i>Centro</i>	Conservatori Superior de Música Óscar Esplá d'Alacant Conservatorio Superior de Música Óscar Esplá de Alicante		
Postgrado <i>Postgrau</i>	Màster en Ensenyaments Artístics d' Interpretació i Recerca de la Música Máster en Enseñanzas Artísticas de Interpretación e Investigación de la Música		
Idioma/es en que s'imparteix	Castellà i Valencià		

l'assignatura <i>Idioma/s en que se imparte la asignatura</i>	Castellano y valenciano
Web assignatura <i>Web asignatura</i>	http://www.csmalicante.es/master.php
Itinerari <i>Itinerario</i>	MÚSICA MODERNA I CONTEMPORÀNIA (SEGLES XX i XXI) MÚSICA MODERNA Y CONTEMPORÁNEA (SIGLOS XX y XXI)
Tipus de Matèria <i>Tipo de Materia</i>	INSTRUMENT: PIANO INSTRUMENTO: PIANO

1.3. Professorat, horari, aula i contextualització de la assignatura <i>Profesorado, horario, aula y contextualización de la asignatura</i>	
Nom del Professor <i>Nombre del Profesor</i>	Jesús M ^a Gómez Rodríguez
Correu electrònic <i>Correo electrónico</i>	jmgomezrodriguez@iseacv.gva.es
Títol acadèmic <i>Titulación académica</i>	<p>Jesús Mª Gómez Rodríguez:</p> <p>Doctor en Educació per la Universitat d'Alacant (2016) DEA per la Universitat d'Alacant (2002) Professor Superior de Música de Cambra, Conservatori Superior Múrcia (1998) Diploma Superior d'Ensenyament, École Normale de Musique de París, (1990) Professor Superior de Piano, Conservatori Superior de Sevilla (1989)</p> <p><i>Doctor en Educación por la Universidad de Alicante (2016) DEA por la Universidad de Alicante (2002) Profesor Superior de Música de Cámara, Conservatorio Superior Murcia (1998) Diploma Superior de Enseñanza, École Normale de Musique de París, (1990) Profesor Superior de Piano, Conservatorio Superior de Sevilla (1989)</i></p>
Experiència docent <i>Experiencia docente</i>	<p>Jesús Mª Gómez Rodríguez:</p> <p>-1988: Professor de Piano al Conservatori Superior de Sevilla.</p>

	<p>-1991-1994: Professor de piano al Conservatori de Triana (Sevilla)</p> <p>-1994-1999 Professor de Piano al Conservatori Superior Óscar Esplá d'Alacant.</p> <p>-1999-2004: Professor de Piano al Conservatori Professional José Tomás d'Alacant.</p> <p>-2007-2009: Professor de Piano Complementari al Conservatori Superior de les Illes Balears.</p> <p>-2004-2016: Professor de Piano al Conservatori Superior d'Alacant.</p> <p>-2016-2024: Catedràtic de piano al Conservatori Superior d'Alacant.</p> <p><i>-1988: Profesor de Piano en el Conservatorio Superior de Sevilla.</i></p> <p><i>-1991-1994: Profesor de piano en el Conservatorio de Triana (Sevilla)</i></p> <p><i>-1994-1999 Profesor de Piano en el Conservatorio Superior Óscar Esplá de Alicante.</i></p> <p><i>-1999-2004: Profesor de Piano en el Conservatorio Profesional José Tomás de Alicante.</i></p> <p><i>-2007-2009: Profesor de Piano Complementario en el Conservatorio Superior de les Illes Balears.</i></p> <p><i>-2004-2016: Profesor de Piano en el Conservatorio Superior de Alicante.</i></p> <p><i>-2016-2024: Catedrático de piano en el Conservatorio Superior de Alicante</i></p>
Horari de l'assignatura <i>Horario de la asignatura</i>	<p>Dimarts: 12:00h-13:00h</p> <p>Martes: 12:00h-13:00h</p>
Horari de Tutoria <i>Horario de Tutoria</i>	<p>Dimecres: 13:00h-14:00h</p> <p>Miércoles: 13:00h-14:00h</p>
Horari d'atenció al estudiant <i>Horario de atención al estudiante</i>	<p>Dimecres: 12:00h-13:00h</p> <p>Miércoles: 12:00h-13:00h</p>
Aula on s'imparteix <i>Aula donde se imparte</i>	211
Perfil professional del professor i investigador <i>Perfil profesional del profesor e investigador</i>	<p>Jesús Mª Gómez Rodríguez:</p> <p>-Premi Extraordinari Fi de Carrera Grau Mitjà i Superior en Piano.</p> <p>-Premi Extraordinari Fi de Grau Superior en Música de Cambra.</p> <p>-1r. Premi al Concurs Internacional de Piano de Música Francesa, celebrat a París.</p> <p>-Premiat en Concursos Nacionals de Piano celebrats a París, Granada,</p>

	<p>Cadis i Sevilla.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Gravació de nombrosos discos, com a solista de piano i en grups de música de cambra. -Ponent en nombrosos cursos i conferències realitzats a Conservatoris i Universitats d'Espanya, Itàlia, Portugal, França, Hongria i Japó. -Diploma d'Estudis Avançats per la Universitat d'Alacant. (Investigació en modes d'estudi al piano). -Doctor en Educació per la Universitat d'Alacant (La música per a piano de Miguel Asins Arbó: una proposta performativa). <p><i>-Premio Extraordinario Fin de Carrera Grado Medio y Superior en Piano.</i></p> <p><i>-Premio Extraordinario Fin de Grado Superior en Música de Cámara.</i></p> <p><i>-1er. Premio en el Concurso Internacional de Piano de Música Francesa, celebrado en París.</i></p> <p><i>-Premiado en Concursos Nacionales de Piano celebrados en París, Granada, Cádiz y Sevilla.</i></p> <p><i>-Grabación de numerosos discos, como solista de piano y en grupos de música de cámara.</i></p> <p><i>-Ponente en numerosos cursos y ponencias realizados en Conservatorios y Universidades de España, Italia, Portugal, Francia, Hungría y Japón.</i></p> <p><i>-Diploma de Estudios Avanzados por la Universidad de Alicante. (Investigación en modos de estudio al piano)</i></p> <p><i>-Doctor en Educación por la Universidad de Alicante (La música para piano de Miguel Asins Arbó: una propuesta performativa)</i></p>
--	---

1.3.-Objectius generals i contribució de l'assignatura al perfil professional de la titulació.

Objetivos generales y contribución de la asignatura al perfil profesional de la titulación.

1. Perfeccionar tècnicament, musicalment i artísticament la interpretació d'obres del període modern i contemporani (segles XX i XXI).
2. Desenvolupar les competències de memorització i d'actuació enfront del públic.
3. Vincular l'activitat musical amb altres disciplines musicals, científiques humanístiques i artístiques.
4. Utilitzar una metodologia d'estudi i recerca que capaciti l'alumne per al continu

desenvolupament de l'activitat musical.

1. Perfeccionar tècnicament, musicalment i artísticament la interpretació de obres del període modern i contemporani (siglos XX y XXI).
2. Desarrollar las competencias de memorización y de actuación frente al público.
3. Vincular la actividad musical con otras disciplinas musicales, científicas, humanísticas y artísticas.
4. Utilizar una metodología de estudio e investigación que capacite al alumno para el continuo desarrollo de la actividad musical.

Coneixements previs

1.4

Conocimientos previos

Sense requisits previs, mínims o necessaris per a cursar l'assignatura. Es poden afegir coneixements recomanats i/o relació amb altres assignatures de la mateixa titulació.

Sin requisitos previos, mínimos o necesarios para cursar la asignatura. Se pueden añadir conocimientos recomendados y/o relación con otras asignaturas de la misma titulación

Els corresponents a estar en possessió del títol superior de piano, títol de Grau en la especialitat de interpretació: piano, o equivalent.

Los correspondientes a estar en posesión del título superior de piano, título de Grado en la especialidad de interpretación: piano, o equivalente.

Competències de l'assignatura i la seua relació amb les competències generals i específiques del títol.

2.-

Competencias de la asignatura y su relación con las competencias generales y específicas del título.

- Demostrar un alt nivell de coneixements tècnics i estructurals de les obres més representatives de la seua àrea d'especialització. CG1, CG7, CG9.
- Dominar la tècnica instrumental i corporal i les variants estilístiques que requereixen els repertoris de la seua àrea d'especialització. CE5
- Ser capaç de desenvolupar, presentar i demostrar públicament programes d'alt nivell que siguin coherents i adequats a l'itinerari elegit. CG4, CE3.
- Conèixer la teoria i l'aplicació pràctica de la interrelació entre estructura i interpretació musical. CE 1, CE7.
- Ser capaç de vincular la seua activitat musical amb altres disciplines musicals, científiques, humanístiques i artístiques. CG2, CG3, CG8.
- Ser capaç d'utilitzar una metodologia d'estudi i recerca que el capaciti per al continu desenvolupament de la seua activitat musical. CG5
- Conèixer les implicacions escèniques que comporta l'activitat professional. CE6.

<p>-Demostrar un alto nivel de conocimientos técnicos y estructurales de las obras más representativas de su área de especialización. CG1, CG7, CG9.</p> <p>-Dominar la técnica instrumental y corporal y las variantes estilísticas que requieren los repertorios de su área de especialización. CE5</p> <p>-Ser capaz de desarrollar, presentar y demostrar públicamente programas de alto nivel que sean coherentes y adecuados al itinerario elegido. CG4, CE3.</p> <p>-Conocer la teoría y la aplicación práctica de la interrelación entre estructura e interpretación musical. CE 1, CE7.</p> <p>-Ser capaz de vincular su actividad musical con otras disciplinas musicales, científicas, humanísticas y artísticas. CG2, CG3, CG8.</p> <p>-Ser capaz de utilizar una metodología de estudio e investigación que le capacite para el continuo desarrollo de su actividad musical. CG5</p> <p>-Conocer las implicaciones escénicas que conlleva la actividad profesional. CE6.</p>

3.- Continguts de l'assignatura i organització temporal <i>Contenidos de la asignatura y organización temporal</i>	
Descripció per blocs de contingut, unitats didàctiques, temes,... <i>Descripción por bloques de contenido, unidades didácticas, temas,...</i>	Planificació temporal <i>Planificación temporal</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Repertori avançat de l'instrument que abasti el període del segle XX i del segle XXI: estils moderns i contemporanis. Estudis i obres dels grans compositors: Albéniz, Debussy, Strawinski, Prokofiev, Ravel, Esplà, Mompou, Poulenc, Milhaud, Martinu, Falla, Shostakovich, Honegger, Respighi, Janacek, Ginastera, Villa-Lobos, Berg, Webern, Schoenberg, Bartok, Messiaen, Ligeti, Stockhausen, Berio, Dutilleux, Cage, Carter, Denisov, Gubaidulina, Xenakis o Boulez. Les formes utilitzades en aquesta època: danses, fantasies, peces, preludis, estudis, sonates, cicles, variacions, concerts, etc. Criteris interpretatius. 	Anual
<ul style="list-style-type: none"> • Tècnica de l'instrument: exercicis i estudis aplicats al repertori del segle XX i XXI. Estil, fraseig, articulació, dinàmica, plànols sonors, pedal, agògica, etc. 	Anual
<ul style="list-style-type: none"> • La memòria en el repertori instrumental/vocal. Diversos 	

procediments teòrics i pràctics: memòria digital, tàtil, auditiva, visual, nominal, harmònica, etc.	Anual
<ul style="list-style-type: none"> • Tècniques d'estudi avançades: procés i desenvolupament de les mateixes, que abasti un estudi detallat del compositor, l'època i l'estil. 	Anual
<ul style="list-style-type: none"> • Mètodes analítics aplicats al repertori del segle XX i XXI: mètodes tradicionals, anàlisi Schenkerià, aproximació psicològica (Meyer, Reti), anàlisi semiòtica, anàlisi comparativa, anàlisi per categories (LaRue). 	Anual
<ul style="list-style-type: none"> • El recital públic. Del ritual pedagògic-artístic al ritual escènic: la presència. Consciència corporal i educació somàtica del moviment: aplicacions tècniques, expressives i creatives en la interpretació musical i escènica. Elements, procediments i tècniques de concentració, respiració i relaxació. La por escènica: actitud del músic davant l'ansietat i l'estrès. Tècniques de comunicació en públic. 	Anual
Repertorio avanzado del instrumento que abarque el periodo del siglo XX y del siglo XXI: estilos modernos y contemporáneos. Estudios y obras de los grandes compositores: Albéniz, Debussy, Strawinski, Prokofiev, Ravel, Esplá, Mompou, Poulenc, Milhaud, Martinu, Falla, Shostakovich, Honegger, Respighi, Janacek, Ginastera, Villa-Lobos, Berg, Webern, Schoenberg, Bartok, Messiaen, Ligeti, Stockhausen, Berio, Dutilleux, Cage, Carter, Denisov, Gubaidulina, Xenakis o Boulez. Las formas utilizadas en esta época: danzas, fantasías, piezas, preludios, estudios, sonatas, ciclos, variaciones, conciertos, etc. Criterios interpretativos.	Anual
Técnica del instrumento: ejercicios y estudios aplicados al repertorio del siglo XX y XXI. Estilo, fraseo, articulación, dinámica, planos sonoros, pedal, agógica, etc.	Anual
La memoria en el repertorio instrumental/vocal. Diversos	Anual

<p>procedimientos teóricos y prácticos: memoria digital, táctil, auditiva, visual, nominal, armónica, etc.</p> <p>Técnicas de estudio avanzadas: proceso y desarrollo de las mismas, que abarque un estudio pormenorizado del compositor, la época y el estilo.</p> <p>Métodos analíticos aplicados al repertorio del siglo XX y XXI: métodos tradicionales, análisis Schenkeriano, aproximación psicológica (Meyer, Reti), análisis semiótico, análisis comparativo, análisis por categorías (LaRue).</p> <p>El recital público. Del ritual pedagógico-artístico al ritual escénico: la presencia. Conciencia corporal y educación somática del movimiento: aplicaciones técnicas, expresivas y creativas en la interpretación musical y escénica. Elementos, procedimientos y técnicas de concentración, respiración y relajación. El miedo escénico: actitud del músico ante la ansiedad y el estrés. Técnicas de comunicación en público.</p>	
---	--

4.- Resultats d'aprenentatge

Resultados de aprendizaje

4.1.- Relació entre els resultats d'aprenentatge i les competències <i>Relación entre los resultados de aprendizaje y las competencia</i>	
Resultats d'aprenentatge <i>Resultados de aprendizaje</i>	Competències <i>Competencias</i>
<p>1. Dominar la tècnica i les possibilitats sonores i expressives del piano, aplicant correctament aquests coneixements als trets estructurals i interpretatius propis del repertori específic, demostrant a més un domini dels bons hàbits posturals i de les tècniques de relaxació i concentració durant l'execució d'un programa d'alt nivell enfront del públic o un tribunal.</p> <p>2. Conèixer els mètodes de recerca performatius i musicològics rellevants a la praxi instrumental.</p> <p>3. Saber relacionar l'activitat musical amb altres disciplines</p>	<ul style="list-style-type: none"> - CG1, CG7, CG9. - CE5 - CG4, CE3. - CE6. - CE 1, CE7. - CG5 - CE6. - CG2, CG3, CG8.

artístiques, científiques i humanístiques. 1. Dominar la técnica y las posibilidades sonoras y expresivas del piano, aplicando correctamente estos conocimientos a los rasgos estructurales e interpretativos propios del repertorio específico, demostrando además un dominio de los buenos hábitos posturales y de las técnicas de relajación y concentración durante la ejecución de un programa de alto nivel frente al público o un tribunal. 2. Conocer los métodos de investigación performativos y musicológicos relevantes a la praxis instrumental. 3. Saber relacionar la actividad musical con otras disciplinas artísticas, científicas y humanísticas.	<ul style="list-style-type: none"> - CG1, CG7, CG9. - CE5 - CG4, CE3. - CE6. - CE 1, CE7. - CG5 - CE6.
---	---

Nota important: Les competències estan expressades en un sentit genèric pel que és necessari incloure en la guia docent els resultats d'aprenentatge. Aquests resultats constitueixen una concreció d'una o diverses competències, fent explícit el grau de domini o acompliment que ha d'adquirir l'alumnat i contenen en la seua formulació el criteri amb el qual van a ser avaluades. Els resultats d'aprenentatge evidencien allò que l'alumnat serà capaç de demostrar en finalitzar l'assignatura o matèria i reflecteixen, així mateix, el grau d'adquisició de la competència o conjunt de competències.

Nota importante: Las competencias están expresadas en un sentido genérico por lo que es necesario incluir en la guía docente los resultados de aprendizaje. Estos resultados constituyen una concreción de una o varias competencias, haciendo explícito el grado de dominio o desempeño que debe adquirir el alumnado y contienen en su formulación el criterio con el que van a ser evaluadas. Los resultados de aprendizaje evidencian aquello que el alumnado será capaz de demostrar al finalizar la asignatura o materia y reflejan, asimismo, el grado de adquisición de la competencia o conjunto de competencias.

5.- Metodologia y pla de treball Metodología y plan de trabajo

5.1. Activitats de treball presencials Actividades de trabajo presenciales			
ACTIVITATS EDUCATIVES ACTIVIDADES EDUCATIVAS	Descripció Descripción	Percentatge del total Porcentaje del total %	Volum treball (en hores) Volumen trabajo (en horas)
Classe presencial <i>Clase presencial</i>	<p>Classes presencials pràctiques en les quals es treballarà tècnic i estilísticament els continguts de l'assignatura (incloent demostracions del professor), anàlisi i metodologia d'estudi. Es debatiran i realitzaran activitats utilitzant diferents recursos docents, amb especial èmfasi en el repertori propi del itinerari.</p> <p><i>Clases presenciales prácticas en las que se trabajarán técnica y estilísticamente los contenidos de la asignatura (incluyendo demostraciones del profesor), análisis y metodologías de estudio. Se debatirán y realizarán actividades utilizando distintos recursos docentes, con especial énfasis en el repertorio propio del itinerario.</i></p>	10%	45h
Tutories <i>Tutorías</i>	<p>Les tutories individuals i col·lectives hauran de servir com a mitjà per a coordinar als/as estudiants en les tasques individuals i de grup, així com per a avaluar tant els progressos individuals com les activitats i la metodologia docent.</p> <p><i>Las tutorías individuales y colectivas deberán servir como medio para coordinar a los/as estudiantes en las tareas individuales y de grupo, así como para evaluar tanto los progresos individuales como las actividades y la metodología docente.</i></p>	5%	22'5h
Avaluació <i>Evaluación</i>	<p>Avaluació continua del procés d'aprenentatge. Recital Fi de Master.</p> <p><i>Evaluación continua del proceso de aprendizaje. Recital Fin de Master</i></p>	5%	22'5h
Recitals <i>Recitales</i>	<p>Audicions, concert i recitals de l'alumne on haurà d'aplicar els coneixements adquirits al llarg del curs.</p> <p><i>Audiciones, conciertos y recitales del alumno donde deberá aplicar los conocimientos adquiridos a lo largo del curso.</i></p>	5%	22'5

SUBTOTAL			112'5h
5.2 Activitats de treball autònom <i>Actividades de trabajo autónomo</i>			
ACTIVITATS EDUCATIVES <i>ACTIVIDADES EDUCATIVAS</i>	Descripció <i>Descripción</i>	Percentatge del total <i>Porcentaje del total</i> %	Volum treball (en hores) <i>Volumen trabajo</i> (en horas)
Treballs pràctics <i>Trabajos prácticos</i>	Preparació d'activitats pràctiques vinculades a l'assignatura: assajos, tasques de afinació de l'instrument, posada a punt, etc. <i>Preparación de actividades prácticas vinculadas a la asignatura: ensayos, tareas de afinación del instrumento, puesta a punto, etc.</i>	10%	45h
Estudi pràctic <i>Estudio práctico</i>	Estudi pràctic, realització de tasques i preparació de classes, exàmens i recitals individuals. <i>Estudio práctico, realización de tareas y preparación de clases, exámenes y recitales individuales.</i>	60%	270h
Activitats complementàries <i>Actividades complementarias</i>	Activitats formatives relacionades amb l'assignatura: assistència a concerts, conferències, lectures complementàries, cerca de repertori, etc. <i>Actividades formativas relacionadas con la asignatura: asistencia a conciertos, conferencias, lecturas complementarias, búsqueda de repertorio, etc.</i>	5%	22'5h
SUBTOTAL			337'5h
TOTAL			450h

6.- Sistema d'avaluació i qualificació <i>Sistema de evaluación y calificación</i>
6.1. Criteris d'avaluació <i>Criterios de evaluación</i>
<p>Per a l'avaluació de l'assignatura, cal atènyer-se al que disposa l'article 9 del Reial decret 631/2010, en virtut del qual, l'avaluació del procés d'aprenentatge de l'estudiant es basarà en el grau i nivell d'adquisició i consolidació de les competències definides en el Màster. L'avaluació serà diferenciada per assignatures i tindrà un caràcter integrador en relació amb les competències definides per a cadascuna d'elles en el pla d'estudis; serà contínua i global, tindrà caràcter orientador i formatiu, i haurà d'analitzar els processos d'aprenentatge individual i col·lectiu. La qualificació, representació última del procés d'avaluació, haurà de ser reflex de l'aprenentatge individual, entès no només com l'adquisició de coneixements, sinó com un procés que té a veure fonamentalment amb canvis intel·lectuals i personals dels/les estudiants en trobar-se amb situacions noves que exigeixen desenvolupar capacitats de comprensió i raonament noves al seu torn.</p> <p>La informació per evidenciar l'aprenentatge serà recollida, principalment, mitjançant:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seguiment periòdic del progrés dels/les estudiants, tant a l'aula com a tutories individuals i en grup. Control en els portafolis i en els quaderns d'observació. • Avaluació dels treballs encomanats. Control en els portafolis i en els quaderns d'observació.

- Valoració de la participació individual i en grup, tant a l'aula com a les tasques que se'n realitzin fora.
- Realització d'un recital amb una durada al voltant de 60 minuts, entre el 1 i el 4 de juny de 2026.

El procés d'avaluació dels/les estudiants pot incloure l'elaboració d'un informe del grau d'adquisició individual dels resultats d'aprenentatge.

Para la evaluación de la asignatura, se estará a la dispuesto en el artículo 9 del Real Decreto 631/2010, en virtud del cual, la evaluación del proceso de aprendizaje del estudiante se basará en el grado y nivel de adquisición y consolidación de las competencias definidas en el Máster. La evaluación será diferenciada por asignaturas y tendrá un carácter integrador en relación con las competencias definidas para cada una de ellas en el plan de estudios; será continua y global, tendrá carácter orientador y formativo, y deberá analizar los procesos de aprendizaje individual y colectivo. La calificación, representación última del proceso de evaluación, deberá ser reflejo del aprendizaje individual, entendido no sólo como la adquisición de conocimientos, sino como un proceso que tiene que ver fundamentalmente con cambios intelectuales y personales de los/as estudiantes al encontrarse con situaciones nuevas que exigen desarrollar capacidades de comprensión y razonamiento nuevas a su vez.

La información para evidenciar el aprendizaje será recogida, principalmente, mediante:

- Seguimiento periódico del progreso de los/as estudiantes, tanto en el aula como en tutorías individuales y en grupo. Control en los portafolios y en los cuadernos de observación.
- Evaluación de los trabajos encomendados. Control en los portafolios y en los cuadernos de observación.
- Valoración de la participación individual y en grupo, tanto en el aula como en las tareas que se realicen fuera de ella.
- Realización de un recital con una duración de alrededor de 60 minutos, entre el 1 y el 4 de junio de 2026.

El proceso de evaluación de los/as estudiantes puede incluir la elaboración de un informe del grado de adquisición individual de los resultados de aprendizaje.

6.2. Sistemes de recuperació

Sistemas de recuperación

Per als alumnes que han suspés per inassistència o per no seguir el desenrotllament normal de les classes se'ls convoca a l'examen final, igual que a la resta dels alumnes de Màster del 1 al 4 de juny de 2026. L'avaluació diferirà dels alumnes que sí han seguit el procés normal del curs, en què invariablement hauran de presentar un recital amb el programa complet del curs.

La convocatòria extraordinària durant el període de l'1 al 4 de setembre de 2026, consistirà en la realització d'un recital amb el programa complet del curs.

Para los alumnos que han suspendido por inasistencia o por no seguir el desarrollo normal de las clases se les convoca al examen final, al igual que al resto de los alumnos de Máster del 1 al 4 de junio de 2026. La evaluación diferirá de los alumnos que sí han seguido el proceso normal del curso, en que invariablemente deberán presentar un recital con el programa completo del curso. La convocatoria extraordinaria durante el periodo del 1 al 4 de septiembre de 2025, consistirá en la realización de un recital con el programa completo del curso.

7.- Bibliografia

Bibliografía

- Banowetz, Joseph: *El Pedal Pianístico*. Ediciones Pirámide. Madrid, 1999.
- Berman, Boris: *Notas desde la banqueta del pianista*. Boileau. Barcelona, 2010
- Brendel, Alfred: *El velo del orden*. Fundación Scherzo. Madrid, 2005.
- Brower, Harriette: *Piano Mastery*. Dover Publications. Mineola, New York, 2003.
- Chiantore, Luca: *Historia de la técnica pianística*. Ed. Alianza Música (AM 77). Madrid, 2001.
- Cooke, James Francis: *Great Pianists on Piano Playing*. Ed. Dover. Nueva York, 1999.
- Coso, José Antonio: *Tocar un instrumento. Metodología del estudio. Psicología y experiencia educativa en el aprendizaje instrumental*. Música Mundana. Madrid, 1992.
- Deschaussées, Monique: *El intérprete y la música*. Rialp. Madrid, 1998.
- García, Rafael: *Cómo preparar con éxito un concierto o audición*. Redbook Ediciones. Barcelona, 2015.
- García Laborda, Jose María: *Forma y estructura en la música del siglo XX*. Editorial Alpuerto. Madrid, 1996.
- Gerig, Reginald: *Famous Pianists and Their Technique*. Robert B.Luce, Inc. Washinton, 1974.
- Gordon, Stewart: *Técnicas maestras de piano*. Ediciones Robinbook. Barcelona, 2003.
- Isacoff, Stuart: *Una historia natural del piano*. Turner Publicaciones. Madrid, 2013.
- LaRue, Jan: *Análisis del estilo musical*. Span Press Universitaria. Cooper City, 1998.
- Levaillant, Denis: *El piano*. Editorial Labor. Barcelona, 1990.
- Magne, Daniel: *Guide pratique du piano*. Van de Velde. París, 1978.

- Meyer, Leonard: *El estilo en la música*. Pirámide. Madrid, 2000.
- Neuhaus, Heinrich: *El arte del piano*. Real Musical. Madrid, 1985.
- Palmer, King: *Piano*. Pirámide (2ª edición). Madrid, 1992.
- Persichetti, Vincent: *Armonía del siglo XX*. Real Musical. Madrid, 1985.
- Piccioli, Giuseppe: *Didattica Pianistica*. Edizioni Curci (9ª Edición). Milán, 1975.
- Piston, Walter: *Armonía*. Idea Books Barcelona, 2001.
- Pueyo, Eduardo del: *Entretiens sur le piano et son enseignement*. Ducolot. París, 1990.
- Rattalino, Piero: *Historia del piano. El instrumento, la música y los intérpretes*. Editorial Labor. Barcelona, 1988.
- Rattalino, Piero: *Le grandi scuole pianistiche*. Ricordi. Milán, 1992.
- Rowland, David: *The Cambridge Companion to the piano*. Cambridge University Press. Cambridge, 2004.
- Schonberg, Harold: *Los grandes pianistas*. Javier Vergara Editor. Buenos Aires, 1990.
- Siepmann, Jeremy: *El piano*. Acento Editorial. Madrid, 1996.
- Toch, Ernst: *La melodía*. Span Press Universitaria. Cooper City, 1997.
- Tranchefort, François René: *Guide de la musique de piano et de clavecín*. Fayard. París, 1987.